

BIBLIJSKO - MOLITVENA ZAJEDNICA SVETI PETAR I PAVAO

ROĐENJE IZ VODE I DUHA SVETOГA

Preduvjet: obraćenje i vjera

Nakon što je čovjek čuo navještaje o Kraljevstvu Božjem, stekao je povjerenje u Isusa, te počeo činiti nova djela (živjeti svoje obraćenje), on se krsti. Stavlja na sebe Isusov spasenjski znak. Krštenje tako postaje konkretni izraz obraćenja i povjerenja u Isusa i njegovu pobjedu. Ali ono nije samo neki izvanjski znak, nego stavlja čovjeka u jedan potpuno novi odnos s Bogom. To je novost rođenja. U čovjeku počinje kucati novi život. Zbog toga govorimo o 'krsnom događanju'.

Ivan 3,5

***Odgovori Isus: "Zaista,
zaista, kažem ti: ako se tko
ne rodi iz vode i Duha, ne
može ući u kraljevstvo
Božje."***

Krsno događanje

Što krštenje donosi krštenicima? Prije svega, ono stavlja čovjeka u zajedništvo s Isusom Kristom i čitavim djelom otkupljenja (njegovom mukom, smrću i uskrsnućem). Krštenik i Isus međusobno se povezuju dubokom i realnom vezom koja se, budući da nadilazi naše iskustvo, može predočiti samo slikom ili opisno. Isus je to zajedništvo izrazio **slikom trsa i loze**. To je dakle jedno organizamskom zajedništvo, takva povezanost da među njima pulsira jedan život.

Ja sam trs, vi loze.

*Tko ostaje u meni i ja u njemu,
taj donosi mnogo roda.*

*Ništinu, bez mene
ne možete učiniti ništa.*

(Joan 15, 5)

Zajedništvo s Isusom (Iv 15 - pročitati)

Isti životni sok prožima i Krst i lozu, zajedno donose plodove. Isusov opis 'ostaje u meni i ja u njemu' isto je što i slika o trsu i lozi: izražava dubinu, intimnost i prisutnost veze. **Apostol Pavao** taj realitet izražava slikom tijela: Krist je povezan s krštenikom, kao glava s udovima. Za tu stvarnost Pavlov je temeljni izraz '**biti u Kristu**'. Tako po krštenju krštenik počinje živjeti svoj život u Isusu Kristu.

Jedan od temeljnih tekstova je svakako iz poslanice Rimljanim, koji opisuje susret krštenika i Isusovog otkupiteljskog djela:

Uronjen u Isusovo otkupljenje (Rim 6,3-6 – pročitati)

Riječ „krštenje“ znači „**uronjanje**“: svojom mukom Isus je uronio u smrt, prinijevši svoj život da nas spasi. Njegova slava, slava Božja je, dakle, ljubav koja postaje služenje, a ne moć koja teži dominaciji. To nije moć koja teži dominaciji, to ne. To je ljubav koja postaje služenje. Stoga Isus zaključuje govoreći svojima, a i nama: „tko hoće da među vama bude najveći, neka vam bude poslužitelj!“

Novi život krštenika

Krštenik je dakle suobličen Isusu Kristu i njegovom otkupiteljskom djelu, pa po krštenju već sada anticipira uskrslu situaciju Isusa Krista. To se prije svega mora odraziti u novom životu krštenika. Stoga će za apostola Pavla ova nova situacija krštenika biti temelj svakog kršćanskog morala. Njegovi će se poticaji temeljiti upravo na toj krsnoj činjenici: **'a vi ste, braćo, u Kristu...'.**

Pomazanje Duhom Svetim

Osim što ulazi u zajedništvo s Kristom, čovjek po krštenju ostaje pomazan Duhom Svetim. Duh Sveti silazi na krštenika, posvećuje ga i izabire iz ovog svijeta. Taj silazak Duha apostoli prepoznaju kao pomazanje ([2 Kor 1,21-22](#)).

Koji su učinci toga pomazanja?

Krštenik postaje Sin Božji. Evo toga svjedočanstva: ([Gal 3,26-4,7 – pročitati](#)).

Ovome možemo dodati i tekst iz Poslanice Efežanima iz prvog poglavlja gdje Pavao ističe da smo pozvani na sinovstvo i da imamo istu baštinu koja pripada Isusu Kristu, a to je baština Boga Oca.

**Primit ćete snagu Duha Svetoga
koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci (Dj 1,8)**

Svećeništvo

Drugi moment krštenikova pomazanja jest njegovo **svećeništvo**. Svaki krštenik ima udjela u na Isusovom svećeništvu i pozvan je, a i osposobljen, da ga živi. Pozvan je da sebe i čitav svoj život trajno prikaže Ocu 'za žrtvu živu, svetu, Bogu milu – kao svoje duhovno bogoslužje' (Rim 12,1). Ovdje valja spomenuti da se izraz 'svećenik' u novozavjetnim spisima upotrebljava u dva smisla: **za Krista** (poslanica Hebrejima) i **za krštenike** (**1 Pt 2,9** i u Otkrivenju).

VI ĆETE MI BITI KRALJEVSTVO SVEĆENIKĀ, NAROD SVET

Proročka služba

Krštenik je, po pomazanju Duhom Svetim **nosilac proročke službe**. On je nosilac Božje poruke ovom svijetu. Svjedok za divna djela Božja. To je njegovo pravo i dužnost. Apostol Petar pisat će krštenicima da su poslani razglasiti ovome svijetu slavna djela onoga koji ih je iz tame pozvao u svoje divno svjetlo (**Pt 2,9**). Upravo u ovom proročkom poslanju krštenika koje se temelji na pomazanju **počiva dužnost i pravo apostolskog djelovanja krštenika**.

Posvećen

Svakog krštenika Duh Sveti u krštenju posvećuje. On postaje Bogu posvećena osoba, duhovna osoba, svet. Prvi se kršćani međusobno tako i zvali. Završavajući svoje pismo Filipljanima Pavao piše iz rimskog zatvora: 'Pozdravite svakog svetog u Kristu Isusu. Pozdravljuju vas braća koja su sa mnom. Pozdravljuju vas svi sveti, ponajprije oni iz careva dvora.' Krštenik je pozvan da tu svoju svetost trajno i živi, da je '**pretvara**' u **moralnu svetost**.

Zato je **drugi Vatikanski sabor** uputio svim krštenicima poruku da su dužni težiti za svetošću svaki u svom zanimanju i u svojoj životnoj situaciji. **Tako svetost nije privilegiji pojedinaca, nego obveza svakog krštenika.** Pavao razlikuje u životu krštenika '**nekad**' (život starog čovjeka) i '**sada**' (život krštenika). Stoga ćemo više puta naći u njegovim pismima: '**braćo, vi ste nekada bili ... ali sada, kad ste u Kristu'...** Ovu dvostruku situaciju (nekoć i sada, staro i novo) lijepo ističe u Poslanici Kološanima:

**Nekad su se
pred ulazak u
kuću brisale
cipele, sad se
brišu poruke...**

Nekad i sada - Kološanima 3,1-10

Postaje laik

Krštenje čini da se krštenik uključuje u narod Božji. On postaje laik (član naroda Božjeg). Židovi su, naime, imali dva pojma za narod: '**Laos**' – za narod Božji, i '**ethne**', za sve ostale narode. Zato će Petar pisati svojim krštenicima: '**nekada niste bili laos , a sada ste laos Božji**'. Krštenje uključuje čovjeka u narod Božji, zajednicu otkupljenih, on postaje laik.

Drugi Vatikanski sabor predstavio je svijetu Crkvu ne kao organizaciju, nego upravo kao narod Božji, koji je na putu iz ropstva u Obećanu zemlju, a predvođen je Isusom Kristom.

Šteta što je kod nas riječ 'laik' opterećen u smislu nestručnosti, nekompetentnosti. Ona u novozavjetnoj terminologiji označava svu veličinu krštenika kao člana laosa – naroda Božjega.

Prosvjetljen

Krštenik je po krštenju prosvjetljen. O tom nam svjedoči poslanica Efežanima:

'Da nekoć bijaste tama, a sada ste svjetlost u Gospodinu: kao djeca svjetlosti hodite – plod je svjetlosti svaka dobrota, pravednost i istina....' (Ef 5,8-13).

Nekoć kad je krštenik izlazio iz vode, biskup mu je pružajući svijeću govorio: '**Krist te je prosvijetlio, živi kao sin svjetla**'. Prvi su se kršćani međusobno tako i zvali: **prosvijetljeni** (iluminati). Možda smo često sami krivi što nas drugi nazivaju mračnjacima, jer to svjetlo kojim nas je Krist prosvijetlio skrivamo ili ga zastiremo svojim lošim životom. Ovdje se moramo sjetiti Isusove želje: 'Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima.' (Mt 5,16).

Pokušajmo sada vidjeti svu puninu krsne situacije. Sakramentom krštenja krštenik je zahvaćen čitavim Božjim bićem, na njemu se dogodilo preobraženje djelovanjem Presvetog Trojstva. **Rođen iz vode i Duha postaje sin Božji** najintimnije združen s Isusom Kristom i pomazan Duhom Svetim. On je otkupljen. Ta se nova milosna situacija u teološkom izričaju naziva: **milost posvećujuća.**

Završetak pročitati
razgovor Isusa i
Nikodema (Iv 3).

ZAJEDNICA SLAVI DAN GOSPODNE

Isusovo uskrsnuće obilježava prvi dan u tjednu

Svi su evanđeoski izvještaji složni u tome da je Isus uskrsnuo u ranu zoru prvoga dana u tjednu. To je po židovskom računaju prvi dan po suboti, današnja nedjelja. U nedjelju u zoru Krist kao Pobjednik nad smrću i grijehom ustaje iz groba, toga dana očituje se svojim učenicima, sastaje se s njima, kako nam to svjedoče evanđeoski izvještaji (**Iv 20,19; Lk 24,13**). Razumljivo je, s toga što taj dan za učenike počinje imati posebno značenje. Iako stvarnost uskrsnuća jednom započeta traje neprestano, nedjelja je dan kada Isusovi učenici intenzivnije, zgušnutije proživljavaju njegovu pobjedu kao i svoju povezanost s njim – živim i uskrslim.

O tome govori i nazivlje za taj dan. To nije samo '**prvi dan u tjednu**' već je to i 'himera Kyriake' –dan Gospodinov (**Otk 1,10**), ili u latinskom izričaju '**dies Domenica**' kasnije samo '**Domenica**' (od čega u romanskim jezicima 'domenica , 'dimanche'). Za pogane je prvi dan u tjednu bio '**Dan sunca**' ili '**Dan Svjetla**'. Kad pogani ulaze u kršćanstvo oni zadržavaju taj izraz, ali on sada ima novo značenje, jer u Kristu pobjedniku gledaju pravo Sunce i Svjetlo (otud germ. Jezicima naziv '**Sontag, i Sunday**' i dr.) Najljepši naziv imaju Rusi za koje je nedjelja '**voskresenie**'. A što da kažemo o našem imenu dana Gospodnjeg? Vjerojatno je najslabiji a porijeklo mu je u **nedjeljnom počinku**.

Što za kršćane znači nedjelja?

To je dan sabiranja i sastanka zajednice. Isusovi učenici toga dana žele biti zajedno. Žele, sabrani oko uskrsnulog Krista slaviti njegovu pobjedu i novu budućnost koja je njegovim uskrsnućem započela. Zato pjevaju pjesme radosnice njemu Pobjedniku nad smrću i grijehom. Sabiranje i sastanak zajednice u nedjelju zasvjedočen je **apostolskim spisima**. Dosta je pogledati Ivanov izvještaj (20, 19-29). On ne samo da želi naglasiti, kako Uskrasnuli dolazi kad se zajednica sabere, već tu vidimo i '**ritam' tih sastanaka**', a oni se događaju nedjeljom, koja za kršćane postaje privilegirani dan tjedna.

Tu je i Lukin izvještaj iz Djela apostolskih (**20,7-12**), koji opisuje kako zajednica u Troadi 58. god. Slavi '**prvi dan sedmice**'. Taj dan za sve Isusove učenike postaje dan prepoznavanja, dan kad oni koji se smatraju njegovi žele biti zajedno a znaju da će i on, njihov Gospodin doći na taj sastanak. To je i dan kršćanskog posvjetešćivanja i osvjetešćivanja,. Kako kršćani usred onog starog svijeta ne bi zaboravili da je novo vrijeme već započelo.

Dan proživljavanja vazmenog otajstva

Nedjelja je dan kada zajednica slavi vazmeno otajstvo koje dogođeno u Kristu koji je '**Pasha naša**' o čemu je bilo govora u katehezi **POSLJEDNJE VEČERA – PASHE SVIJETA**. Nastupilo je novo spasenjsko i spasonosno vrijeme. Slaveći dan Gospodinov zajednica već sada anticipira svoju vlastitu 'spašenost', slavi novo vrijeme u koje je Krist već ušao.

1Kor 11:23-26 Braćo: Ja od Gospodina primih što vama predadoh: Gospodin Isus one noći kad bljaše predan uze kruh, zahvalivši razlomi i reče: »Ovo je tijelo moje - za vas. Ovo činite meni na spomen.« Tako i čašu po večeri govoreće: »Ova čaša novi je Savez u mojoj krvi. Ovo činite kad god pijete, meni na spomen.« Dolsta, kad god jedete ovaj kruh i pijete čašu, smrt Gospodnju navještujete dok on ne dođe.

U prvom se kršćanstvu susreće i shvaćanje nedjelje kao **osmog dana**, dana koji se više ne uklapa u staro židovsko brojanje vremena, već je to **zakoračaj u novu vremensku stvarnost** u koju je Krist kao pobjednik ušao i koja više nema zalaza. Započinje novo stvorenje kojemu je prvi venac Krist. Sabrana zajednica to već sada proživljava ali ne na neki '**preneseni**' apstraktni način, već realno drugujući s tom novom stvarnošću, drugujući s Uskrsnulim.

Dan Euharistije

Središte nedjeljnog kršćanskog sastanka jest slavljenje **Gospodinove večere – Euharistija**. Gotovo svi rani opisi nedjeljnog sastanka na poseban način ističu da je to dan kada zajednica slavi Euharistiju. Upravo po njoj ona na **najdublji i najneposredniji način proživljava svoju povezanost s Kristom uskrsnulim**. Iako se Euharistija slavi svaki dan, nedjelja je za nju privilegirani dan, jer **Euharistija uprisutnjuje vazmeni misterij, ponazočuje Kristovu muku, smrt i njegovu pobjedu**. U Euharistiji joj dolazi Gospodin uskrsnuli, tu je prisutno njegovo Tijelo i Krv za život svijeta.

Dan kršćanske ljubavi

Od samog početka **nedjelja jest i dan kršćanske ljubavi**. O tome nam svjedoči tekst apostola Pavla Korinćanima. Uz svoj veliki apostolski rad Pavao vrši i sabirnu akciju da pomogne jeruzalemskoj Crkvi koja je te godine bila pogodjena velikom neimaštinom zbog suše. Pavao apelira na sestrinske Crkve:

„Glede sabiranja za svete, i vi činite kako odredih crkvama galacijiskim. **Svakoga prvog dna u tjednu** neka svako od vas kod sebe na stranu stavlja i skuplja što uzmogne, da se ne sabire istom kada dođem. A kada dođem, poslat ću s preporučnicom one koje odaberete da odnesu vašu ljubav u Jeruzalem.“ **(1 Kor 16,1-3).**

Kako vidimo, u tom darivanju za potrebe drugih, bratskoj ljubavi, posebno mjesto zauzima baš 'prvi dan u tjednu'. To je dan kad na poseban način doživljavamo da nam je Bog po Sinu svojemu darovao spasenje i na taj način iskazao nam **najveću ljubav**. Kršćani su pozvani da i sami svjedoče tu ljubav iskazujući svoju ljubav drugima, ali osobito onima kojima je najpotrebni. Velika je šteta što se taj vid kršćanskog proživljavanja nedjelje gotovo posve izgubio. **U svojoj svijesti rijetko ili nikada nedjelju kao dan Gospodinov ne povezujemo s potrebom da drugima iskažemo ljubav ili svoju pomoć.** Možda i sami ne doživljavamo dosta duboko ljubav Božju koju nam je pokazao u Isusu Kristu.

**Želimo vam lijepu i
blagoslovljenu
svetu nedjelju !**

**Neka vam pratnja
danас bude**

— LJUBAV,
— MIR,
— RADOST
I BOŽJI BLAGOSLOV !!!

Dan čekanja Gospodina

Nedjelja je dan, kada zajednica na poseban način proživljava da čeka Gospodin, **njegov dolazak na kraju vremena**. Zajednica čeka Gospodinov dolazak i zaziva ga da dođe. U poslanici Korinćanima (**1 Kor 16,22**) Pavao nam je zapisao izvorno kako je zajednica zazivala Gospodina da dođe: '**Marana tha' – Dođi Gospodine!**' Gospodinov dolazak jest ujedno i dovršenje otkupljenja, zemaljskog puta Crkve (Gospodin će je na kraju toga puta uzeti k sebi kao Zaručnicu, usp. **Otk 22,17**), i ono što je Isusovim uskrsnućem započelo dovršit će se o njegovom drugom dolasku.

O tom čekanju Gospodina svjedoči nam i **Otkrivenje Ivana apostola**, koje završava tom željom, tim čekanjem i zazivanjem Gospodina da dođe: , **Dođi Gospodine Isuse!**' (22,20). Sve to čekanje, nadu i zazivanje što skorijeg dolaska, zajednica zgusnuto proživljava upravo na dan Gospodinov u nedjelju.

*Učistov drugi
dolazak ~
proroštvo posljednjih vremena*

Dan počinka

Često nam je u svijesti **nedjelja kao dan počinka**. Nije oduvijek tako bilo. Ispočetka je nedjelja bila radni dan. Pogotovo u židovstvu gdje se slavila subota (šabat), koja se upravo što se tiče počinka, strogo obdržavala. Kršćani su već od samog početka polako počeli napuštati subotu kao dan stvaranja i počinka, jer su spoznali da je nedjelja daleko nadvisuje svojim sadržajem. **No usprkos toga što su kršćani prihvatili nedjelu kao dan Gospodinov, nisu to povezivali s počinkom.** Za njih je nedjelja značila ono što smo gore opisali. Dvije su stvari utjecale na stvaranje mentaliteta nedjelje kao dana počinka.

To su utjecaj židovstva, gdje judeo-kršćani makar prihvaćaju nedjelju, unose u nju elemente šabata, i drugo, zakon koji 3. ožujka 321. godine izdaje car Konstantin, a kojim se nedjelja proglašava državnim praznikom i zabranjuju se određeni poslovi. Registar tih poslova s vremenom se mijenjao ali je upravo taj zakon pridonio da nedjelja sve više poprima obilježje dana počinka. Definitivno je to postala crkvenom disciplinom kada u XIII stoljeću Crkva zakonom, koji je poslije ušao u Kodeks obvezuje sve da se suzdrže od određenih poslova.

Iz ovoga što smo do sada rekli možemo zaključiti kako je nedjelja kao dan Gospodinov bogata sadržajem. Otkad je Gospodin otišao od nas, njegovi se učenici taj dan sabiru. **To traje već gotovo 2021 godinu, a bit će tako sve dok On ponovno ne dođe**. Ali u isto vrijeme vidimo koliko je današnja nedjelja, onako kako je mi danas proživljavamo i doživljavamo, potrebna obnove. Često je ona kod nas svedena samo na obavezu da se ide na Misu lišena sveg onog bogatstva sadržaja koji u sebi nosi. Gdje je tu susret s braćom, međusobno pomaganje, proživljaj vazmenog otajstva, čekanje Gospodina....? Možda bismo u svojoj vlastitoj zajednici mogli učiniti da nedjelja dosita opet u punom smislu postane '**hemera Kyriake**' – Dan Gospodinov.

